

BLAVÁČIK

Základná škola s materskou školou Dechtice

školský časopis

1.

Zvieratká v zime

Rozhovory

Čaro Vianoc

Výlet do Bratislavy

Zaujímavosti

Popoludnie s rozprávkami

Zimné olympijské hry

Siedmacke predstavenie

Vianočné zvyky a tradície

časopis je určený pre žiakov a všetkých priateľov školy

Čo sa u nás udialo?

Beh Terryho Foxa a Stanislava Púdelu
Pamätný deň Holokaustu
Fašizmus včera a dnes
Spoločná vychádzka detí 1. ročníka s MŠ
Zážitkové učenie

Exkurzia do PD Dechtice
Prednášky o zdravej výžive
Olympiády zo slovenského j., nemeckého j., anglického j.
Ekotopfilm, Západoslovenské múzeum
Turistická vychádzka do okolia školy
Divadelné predstavenie Popolvár v Bratislave

Beseda „Moja obec“
Návšteva ZŠ Maximiliána Hella - Štiavnicke Bane

Terra Permonia- Banská Štiavnica
Svetový deň ústneho zdravia
Svetový deň mlieka v školách
Európsky deň jazykov
Medzinárodný deň starších ľudí
Európsky deň rodičov
Deň otvorených dverí
Záložka do knihy spája školy
Jesenný zber papiera

Vybíjaná najmladších žiakov ZŠ
Vyšetrenie profesionálnej orientácie
Divadielko v MŠ
Účelové cvičenie

Bibliotéka
Keď si vymýšľam ...
Maľovaný sen Vianoc
Matematická pytagoriáda

Hollého pamätník - triedne kolá II. stupeň
Vianočné aranžovanie
Metodický deň pre učiteľov
Vianočný večierok v ŠKD
Súťaž chlapcov v stolnom tenise
Zberateľská burza
Vianočné trhy

Muzikálové predstavenie Madagaskar
Medzinárodný deň školských knižníc
Rozprávková noc v škole
Európsky týždeň proti drogám
Svetový deň boja proti HIV/AIDS

Mikuáš
Vianočná hviezdička
Tvorivé vianočné dielne
Detský karneval
Čitateľský oriešok
Popoludnie s rozprávkami

Základná škola s materskou školou, Dechtice 514

Zamyslenie na úvod ...

OBSAH

Zamyslenie na úvod	1
Škola je veľký dom	2
Vybrané okrúhle výročia roku 2018	3
Babské recepty na chrípku a nachladnutie	6
Vianočné zvyky a tradície na Slovensku	9
Vianočné zvyky a tradície vo svete	11
Vianočné siedmcke predstavenie	13
Výlet do Bratislavy	14
Zvieratka v zime	15
Popoludnie s rozprávkami	16
Zaujímavosti zo sveta zvierat	19
Zaujímavosti zo sveta technológií	20
Sociálne siete	21
Zimné olympijské hry	22
Rozhovory	23
Tipy a triky pre dievčatá	26
Čaro Vianoc	27
Zabávaj sa	28
Omaľovanka	29
Tvorivé okienko	30
Termíny prázdnin	31

Vážení pedagógovia,
milí žiaci a
priatelia školy,

keď budete čítať tieto riadky, novoročný ohňostroj bude už dávno za nami. Vzájomne sme si vymenili prania všetkého dobrého do nového roka. Verím, že každému z nás sa ušlo milej pozornosti. Prvý januárový deň býva taký. Je to štartovacia čiara na dráhe roka. Prebúdza v nás túžbu a odhodlanie začať žiť lepšie, zdravšie, aktívnejšie, jednoducho – inak. Preto si dáva-

me novoročné predsavzatia s odhodlaním splniť ich do poslednej bodky. V tom je podstata nášho života, chceme byť lepšími, milšími, obetavejšími, srdečnejšími... A ja preto všetkým prajem len to, aby sme mali možnosť byť tým najlepším, čo v nás je.

Po sviatočnom oddychu sme plní novej energie, postupne sa dostávame do bežného pracovného rytmu a sme pripravení popasovať sa s problémami, ktoré sa nám určite nevyhnú. Niektorí možno už v plnení záväzkov poľavili, iní na ne úplne zabudli. Skúsme si ich pripomenúť, nájdime v sebe odvahu, pevnú vôľu a ochotu pracovať na sebe. Výsledky sa raz určite dostavia, pretože to čo dávame, to aj dostávame.

Vám žiakom prajem i to, aby ste aj v roku 2018 boli hrdými žiakmi našej školy a aby ste ju v dobrom svetle reprezentovali všade tam, kam povedú vaše kroky. Pretože práve vaša škola je tým miestom, kde zažívate tie neopakovateľné zážitky, kde máte množstvo kamarátov, kde máte priestor na predvádzanie svojich schopností a vedomostí, práve tu máte predsa neobmedzené možnosti svojho rozvoja. Práve preto verím v to, že chápete význam pojmu škola už dnes, pretože sa často stáva, že niektorí ho pochopia až vtedy, keď je už neskoro.

A keďže úlohy, ktoré pred nami stoja, nie sú vždy ľahké, prajem vám veľa síl a optimizmu pri ich zvládaní. Zároveň si prajem, aby vám práve toto číslo časopisu spríjemnilo voľné chvíle.

PhDr. Svetlana Zacharová, riaditeľka školy

Škola je veľký dom, koľko žiakov býva v ňom?

V júni našou školskou bránou naposledy prešli deviataci a v septembri ňou po prvýkrát prešli naši najmenší prváci. Nuž v školskom roku 2017/2018 našu školu navštevuje 126 žiakov, ktorí navštevujú tieto triedy:

I. stupeň

1. ročník - 18 žiakov
2. ročník - 13 žiakov
3. ročník - 13 žiakov
4. ročník - 15 žiakov

II. stupeň

5. ročník - 17 žiakov
6. ročník - 10 žiakov
7. ročník - 18 žiakov
8. ročník - 12 žiakov
9. ročník - 10 žiakov

V NOVOM ŠKOLSKOM ROKU NÁS BUDÚ SPREVÁDZAŤ

Tak ako každý rok, tak aj v školskom roku 2017/2018 je na Základnej škole v Dechticiach pre našich žiakov pripravený skvelý tím:

Riaditeľka školy: PhDr. Svetlana Zacharová

Zástupkyňa školy: Mgr. Dagmar Nádaská

Pedagogickí zamestnanci :

1. ročník: Mgr. Miroslava Junasová

2. ročník: Mgr. Oľga Stračárová

3. ročník: Mgr. Miriam Benedikovičová

4. ročník: Mgr. Jana Gumanová

5. ročník: Mgr. Katarína Lančaričová

6. ročník: Mgr. Peter Šarabok

7. ročník: Mgr. Zuzana Kúdelová

8. ročník: Mgr. Anna Švecová

9. ročník: Mgr. Gabriela Slabá

ŠKD: Anna Dzurenková

Novou posilou je p. uč. Mgr. Janka Vlachovičová, ktorú u nás srdečne vítame!

Administratívna pracovníčka: Mgr. Eva Tomášková

Nepedagogickí zamestnanci : p. Terézia Slivová, p. Mariana Fabušová, p. Štefan Manca

Vybrané okrúhle výročia v roku 2018

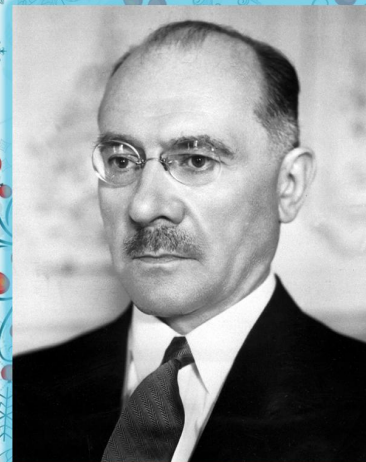
Poradie výročia	Dátum výročia	Meno historickej osobnosti	Oblasť pôsobnosti – zdôvodnenie zaradenia do prehľadu
300. výročie narodenia	15. 4. 1718	Adam František Kollár	Slovensko-rakúsky osvietenský vedec, znalec právnej histórie, slovanských a orientálnych jazykov, aj knihovník a riaditeľ Dvorskej knižnice vo Viedni. Ovplyvnil školskú reformu cisárovnej Márie Terézie a založil štúdia slovanských dejín, ale ako stúpenec osvietenstva požadoval napr. zrušenie nevoľníctva, zdanenie šľachty, zavedenie náboženskej slobody, občiansku rovnosť.
140. výročie narodenia	1. 2. 1878	Milan Hodža	Politik, štátnik a publicista. Bol úradujúci prezident Česko-slovenskej republiky, jedenásty predseda vlády Česko-Slovenska (prvý slovenský) a viackrát minister.
190. výročie narodenia	16. 3. 1828	Pavol Dobšinský	Významný slovenský folklorista, literárny historik, pedagóg, rozprávkar, prekladateľ, evanjelický kňaz a autor reprezentatívneho diela slovenskej folkloristiky.
170. výročie narodenia	24. 7. 1848	Ján Botto	Pedagóg, advokát, historik, cirkevný historik, publicista, prekladateľ a kultúrny činiteľ, ktorý sa venoval dejinám Uhorska a Slovenska, Matice slovenskej, národnému povedomiu a je autorom biografii vybraných osobností slovenského národného života; bol zakladajúcim členom Muzeálnej slovenskej spoločnosti; v rokoch 1914 -1918 bol súdne stíhaný za prácu Krátka história Slovákov.
130. výročie narodenia	18. 11. 1888	Martin Rázus	Básnik, prozaik, esejista, dramatik, publicista, známy najmä prácami pre deti a mládež; evanjelický kňaz a politik, predstaviteľ nacionálneho krídla, presadzujúceho autonómiu Slovenska, člen a neskôr predseda Slovenskej národnej strany. Venoval sa sociálnym a hospodárskym problémom Slovenska a presadzovaniu národnej a politickej subjektivity Slovenska.
130. výročie narodenia	21. 9. 1888	Martin Benka	Maliar, grafik, ilustrátor, výtvarný pedagóg a esperantista, zakladateľ moderného slovenského prejavu v maľbe a v kresbe, v oblasti knižného dizajnu a typografie.

Ján Botto

Martin Rázus

Milan Hodža

Vybrané okrúhle výročia v roku 2018

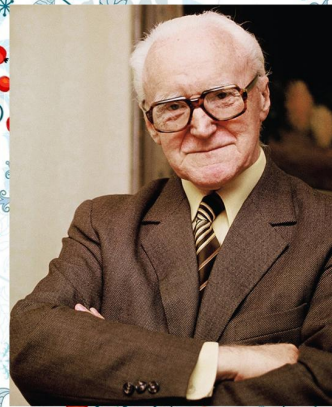
Poradie výročia	Dátum výročia	Meno historickej osobnosti	Oblasť pôsobnosti – zdôvodnenie zaradenia do prehľadu
130. výročie narodenia	10. 3. 1888	Ivan Stodola	Slovenský lekár, dramatik a spisovateľ.
120. výročie narodenia	16. 12. 1898	Ján Smrek	Básnik, spisovateľ, redaktor, publicista, vydavateľ a organizátor kultúrneho života, prekladateľ z maďarčiny, francúzštiny, ruštiny, poľštiny a turečtiny; predstaviteľ vitalizmu a senzualizmu v slovenskej poézii, založil a redigoval Edíciu mladých slovenských autorov (EMSA) v Prahe, participoval na vydávaní literárneho časopisu Elán.
110. výročie narodenia	20. 5. 1908	Ján Jamnický	Herec, divadelný režisér a pedagóg.
110. výročie narodenia	28. 8. 1908	Maša Haľamová	Je autorkou žensky krehkej lyriky. Získala ocenenia : v roku 1968 zaslúžilá umelkyňa a v roku 1983 národná umelkyňa.
110. výročie narodenia	25. 9. 1908	Eugen Suchoň	Položil základy modernej slovenskej hudby a je aj autorom slovenskej národnej opery. Najväčšie uznanie získali opery Krútnava a Svätopluk.
100. výročie narodenia	12. 12. 1918	Štefan Žáry	Básnik, prozaik, esejista, prekladateľ, predstaviteľ nadrealizmu.
90. výročie narodenia	10. 12. 1928	Milan Rúfus	Patril k najvýraznejším básnickým zjavom. Už jeho prvá básnická zbierka – <i>Až dozrieme</i> – znamenala prelom v slovenskej poézii od deklarativnosti a schematickeho apriorizmu k obsahovej a tvorivej inovácii. Predstavil sa ako básnik s autonómnym pohľadom na životné a morálne hodnoty ľudského konania, na lásku, pravdu, krásu, utrpenie i tragiku človeka i sveta druhej polovice 20. storočia.

Maša Haľamová

Ján Smrek

Eugen Suchoň

Vybrané okrúhle výročia v roku 2018

Poradie výročia	Dátum výročia	Názov, označenie historickej udalosti	Zdôvodnenie zaradenia udalosti do prehľadu
155. výročie	4. 8. 1863	Založenie Matice slovenskej	Historické založenie Matice slovenskej bolo na Prvom valnom zhromaždení 4. augusta 1863, ktoré sa konalo v Martine. Za predsedu bol zvolený biskup Štefan Moyzes.
100. výročie	11. 11. 1918	Koniec I. svetovej vojny	Ukončenie jedného z najväčších ozbrojených konfliktov, ktorý mal globálny rozmer a trval od 28. júla 1914 do 11. novembra 1918. Odohrával sa prevažne na území Európy, ale aj v Afrike, Ázii, na oceánoch, na Blízkom východe. Šlo o dovtedy najväčší vojnový konflikt v dejinách ľudstva.
100. výročie	28. 10. 1918	Vznik I. Československej republiky a súvisiace okrúhle výročia - Pittsburská dohoda (30. 5. 1918), Washingtonská deklarácia (18. 10. 1918), Martinská deklarácia - Deklarácia slovenského národa (30. 10. 1918), utvorenie prvej československej vlády (14. 11. 1918)	Geopolitické zmeny po prvej svetovej vojne priniesli rozpad Rakúsko-Uhorska a vznik Československej republiky, ktorá bola vyhlásená 28. októbra 1918 v Prahe. Dňa 30. októbra 1918 sa Martinskou deklaráciou prihlásili k spoločnému štátu Čechov a Slovákov i zástupcovia Slovenska, čím bol predznamenaný ďalší vývoj slovenského národa.
25. výročie	1. 1. 1993	Vznik Slovenskej republiky	1. januára 1993 vznikla rozdelením Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky samostatná Slovenská republika. Na spoločnej schôdzi vlády Slovenskej republiky a Národnej rady Slovenskej republiky prijali poslanci vyhlásenie k vzniku nezávislej Slovenskej republiky.

vlajka SR

Pripravila: Mgr. Jana Gumanová
Zdroj: Internet

Babské recepty na chrípku a nachladnutie

Zima je obdobím, kedy nejedného z nás potrápi prechladnutie, kašeľ, plný nos, či v najhoršom prípade horúčka. V tomto článku Vám prinášame niekoľko zaručených rád ako toto zimné obdobie prekonať bez akýchkoľvek zdravotných ťažkostí.

Ako si doma pomôcť od bolesti hrdla, horúčky či kašľa? V období chrípky a iných nepríjemných viróz je dôležité si uvedomiť, že ak ochorenie podchytíte včas, môžete ho zvládnuť aj bez lekára a liekov, či dokonca antibiotík. Prinášame vám pár tipov priamo od našich starých materi, ktoré sú doma vždy po ruke a určite si ich ľahko zapamätáte.

1. PREVENENCIA

Na prevenciu treba myslieť počas celého roka, no pokiaľ vo vašom okolí pribúda chorých, musíte zvýšiť pozornosť a dopriať si denne pár zaručených bojovníkov, vďaka ktorým boli zdravé aj naše babičky.

Tieto najviac:

- *čerstvé citrusové plody
- *kyslá kapusta
- *cesnak
- *cibuľa
- *zázvor
- *med

Dobrá rada nad zlato!

Počas celej doby liečenia pite dostatok tekutín, pričom striedajte rôzne bylinkové čaje s čistou vodou (len vlažné alebo izbovej teploty), do ktorých zakaždým pridajte šťavu z citróna. Pozor - aby sa zachovali účinky vitamínu C, vytlačajte citrón až do vychladeného nápoja. A k rýchlemu uzdraveniu vám zaručene pomôže aj poctivý a poriadne silný kurací vývar so zeleninou.

2. BOĽAVÉ HRDLO

Či už chrípka alebo prechladnutie, oboje zväčša začína boľavým a zapáleným hrdlom. Nepríjemné škrabanie v krku sa postupne mení na bolesť, pre ktorú nemôžete prehltáť či poriadne rozprávať. V prvom rade - zabudnite na mýtus o horúcom čaji! Všetko horúce len rozdráždi hrdlo ešte viac (rovnako ako aj studené), preto je dôležité piť len vlažné nápoje, prípadne tekutiny izbovej teploty. Na boľavé hrdlo potom vyskúšajte:

Kloktanie - najlepšie slanou vodou, ak to nezvládnete, môžete kloктаť aj vlažným re-píkom, šalviou, harmančekom, dokonca aj citrónovou vodou, no a jeden zo zaručených ľudových tipov je kloktanie vody so sódou bikarbónou (1 kávová lyžička sódy na 1 dcl vody).

Obklady - najlepšie sú tvarohové obklady. Na vlhký uterák alebo bavlnenú plienku či staré tričko naneste vrstvu tvarohu, priložte na hrdlo, prekryte ešte igelitom alebo mikroténom a zabaľte šatkou či šálom. Nechajte pôsobiť niekoľko hodín. Rovnako vám pomôže aj obklad, kde namiesto tvarohu použijete studenú vodu, soľ, teplé varené zemiaky, ovsené vločky, olej, bravčovú alebo octanovú masť. Takéto obklady pomáhajú aj pri zápale priedušiek alebo ako podporná liečba pri zápale pľúc, len ich je potrebné aplikovať na hrudník.

Mlieko s medom a maslom - pite najmä na večer, nie horúce, len vlažné.

Čaj z čerstvého zázvoru s medom - 10 g čerstvého zázvoru varíme cca. 5 minút v 1 litri vody, pridáme med alebo aj citrónovú šťavu.

Cesnak - zjesť surový strúčik cesnaku každé dve hodiny alebo ním poriadne natrieť hrianku.

3. UPCHATÝ NOS

Už pri prvých náznakoch upchatého nosa je potrebné ho čistiť a čo najviac uvoľniť. Pre rýchle uzdravenie sú totiž čisté a priechodné dutiny priam kľúčové. Pomôže vám:

Voda s troškou soli - prepláchnutie nosných dierok s trochou osolenej vody niekoľkokrát denne pomôže zvlhčiť hlieny a vyčistiť dutiny. Jednu nosnú dierku zapchajte a voľnou nasajte vodu (soli nech je naozaj len toľko, aby vás nedráždila), zopakujte aj s druhou nosnou dierkou a potom sa poriadne vysmrkajte. Ak nezniesiete soľ, vyskúšajte miesto nej mäta alebo vincentku.

Cibuľa alebo chren - nakrájanú cibuľu alebo nastrúhaný chren dajte do misky pred seba a vdychujte, pokiaľ vládžete. Veľmi dobrým zlepšovákوم počas vdychovania je dať si kúsok masla do každej nosnej dierky.

Kúpeľ nôh v horúcej vode - nádchu uvoľní aj kúpeľ nôh v horúcej vode (koľko len zniesiete) cca. 10 až 15 minút, kým sa nezačnú liať hlieny z nosa.

Obklady na dutiny - veľmi nápomocné sú aj teplé obklady na nose a čele, ktoré uvoľnia hlieny.

Biolampa - ak máte doma biolampu s polarizovaným svetlom, použite ju na dutiny a upchatý nos - ideálne, ak to skombinujete s účinným naparovaním.

4. HORÚČKA

Pri prechladnutí býva teplota len mierna, no pri chrípke alebo vážnejšej infekcii už choreho zvykne potrápiť aj vysoká horúčka. Pomôže vám, ak v takom prípade vyskúšate tieto overené tipy:

Ocot - pripravte si zábal na nohy z octu a vody v pomere 1:1, prípadne môžete do octovej vody namočiť aj uterák a priložiť ho na hlavu.

Citrón, tvaroh, surový zemiak a horčica - naše staré mamy zrážali teplotu aj pokladaním koliesok citrónu či surového zemiaku na čelo a zápästie (tam, kde sú žily) alebo potieraním týchto miest horčicou či tvarohom.

Surové studené vajcia - jedným z osvedčených receptov na zníženie horúčky je aj držanie studených vajčiek priamo z chladničky v dlaniach

Studené zábaly s mliekom alebo vlažná sprcha - zábaly zo studenej vody s pridaním mlieka alebo rýchla vlažná sprcha rovnako zníži horúčku.

5. KAŠEĽ

Na začiatku len boľavé hrdlo, ktoré zväčša postupne prejde do neprijemného kašľa. Bojujte s ním prírodnou medicínou, vyskúšajte:

Cibuľa a med - pripravte si liečivý sirup. Cibuľu nakrájajte, dajte do pohára s viečkom, zalejte medom a dajte do chladničky. Cibuľa spolu s medom pustí šťavu, ktorú počas dňa podávajte ako liek po lyžičkách. V prípade, že niekto nemôže med, treba ho nahradiť trochou cukru (najlepšie hnedého).

Cesnak a cukor - cesnak je prírodné antibiotikum, určite si preto pripravte tento malý zázrak na kašeľ. Asi 6 strúčikov cesnaku nakrájajte na drobno, pridajte osem lyžíc cukru a pomaly uvarte v 250 ml vody. Nechajte vychladnúť, vložte do chladničky a po lyžičkách podávajte počas dňa.

Čaje zo sušených bylín - na kašeľ veľmi dobre zaberajú aj odvary zo sušených bylín, najlepšie sú: tymián, majoránka, skorocel, bazalka, prvosienkové kvety, medovka, lipa, materina dúška, fenikel, aníz - 1 kopcovitú lyžičku zaliať vriacou vodou, nechať poriadne lúhovať a pridať lyžicu medu.

Cibuľovo-karamelový čaj so zázvorom - 6 lyžíc cukru pomaličky rozpustíme na karamel (nesmie sa spáliť), pridáme liter horúcej vody, 2 veľké cibule aj so šupkou a varíme asi 20 minút. Zlepšovák môže byť aj troška čerstvého zázvoru.

Naparovanie - príčinou kašľa je najmä fakt, že hlieny sú stvrdnuté a neprejdú cez dýchacie trubice von. Preto je dôležité hlieny zvlhčiť. V hrnci nechajte zovrieť vodu, dajte sa na bezpečné miesto a zakryte sa zvrchu dekou alebo uterákom. Naparujte sa najviac 10 až 15 minút, pričom do vody môžete pridať najlepšie morskú soľ alebo niektoré liečivé bylinky ako harmanček, rozmarín, tymián, mäta, ale aj nakrájanú cibuľu. Takéto naparovanie je veľkým pomocníkom aj pri zápale dutín.

Studený mokrý obklad - nielen boľavé hrdlo, ale aj suchý dráždivý kašeľ dokáže liečiť tzv. Priessnitzov studený obklad, pri ktorom sa aplikuje studený mokrý obklad preložený igelitom a následne na to ešte previazaný suchým šálom alebo šatkou. Necháva sa pôsobiť asi 2 hodiny.

Skorocelový sirup - jedinou nevýhodou je, že tento sirup si musíte pripraviť v sezóne čerstvého skorocelu (v máji), no inak to nie je nič namáhavé. Natrháte väčšie množstvo mladých sviežich listov skorocelu kopijovitého, jednotlivé listy opláchnete, necháte dobre odkvapkať a celé tieto listy ukladáte do pohára (na vrchu s pevným viečkom), každú vrstvu listov presypate kryštálovým cukrom. Všetko dobre utlačíte až do vrchu, potom pohár pevne zaviečkujete a zakopete do zeme - najlepšie v miernom chládku niekde pod strom. Pohár zo zeme vyberiete najskôr po ôsmich týždňoch. Listy by sa mali uležať, stmavnúť a v pohári by mal byť hustý hnedočierny sirup. Sirup precedíte cez sitko a uchováte v chladničke.

Pripravila: Mgr. Jana Gumanová
Zdroj: Internet

Vianočné zvyky a tradície na Slovensku

Vianoce. Tieto najväčšie a najkrajšie kresťanské sviatky v roku sa slávia v mnohých krajinách po celom svete. Ľudové zvyky a tradície, ktoré sú s nimi spojené, sa líšia od národa k národu a sú veľmi rozmanité.

Na Slovensku sa na Vianoce, sviatky narodenia Ježiša Krista, pripravujeme už štyri týždne dopredu. Počas tohto obdobia nazývaného Advent, ktoré nám v sebe nesie posolstvo očakávania príchodu malého Ježiška, ľudia chodia do kostola, kupujú či pripravujú darčeky pre svojich blízkych, ozdobujú si svoje príbytky dekoráciami. Svoje nezastupiteľné miesto má adventný veniec, často krát z čečiny, ktorý je ozdobený štyrmi sviecami zodpovedajúcimi počtu adventných nediel. Umocňuje vianočnú atmosféru v období pred Štedrým dňom, či už je umiestnený v byte na stole alebo zavesený na dverách. Je znamením nádeje a holdom tomu, ktorý prichádza.

U detí je veľmi obľúbený adventný kalendár, ktorý prináša radosť a iskričky v očkách každý deň od 1. decembra, kedy si otvoria prvé okienko a nájdu v ňom nejakú tú dobrôtku.

Sviatok sv. Mikuláša (6. decembra) majú radi najmä deti, ktoré počítajú dni a noci, kedy od neho do svojich vyleštených čižmičiek dostanú množstvo sladkých darčiekov. Tie si však musia pripraviť už v podvečer predchádzajúceho dňa a dať si ich vyčistené do obloka, aby si v nich ráno našli očakávané dobroty či iné milé prekvapenie. U nás je Mikuláš známy ako bielovlasý deduško s veľkou bradou v červenom kabáte a zvykne chodiť spolu s anjelom a čertom, ktorí mu pomáhajú rozdávať darčeky či „čertovské“ odmeny.

13. december je ďalším zaujímavým dňom v predvianočnom období. Sviatok Lucie patrí do série tzv. stridžích dní, ktoré predchádzajú Vianociam. Trvali od Kataríny (25. novembra) do Tomáša (21. decembra). Viazali sa tiež na Ondreja (30. novembra), Barboru (4. decembra), Mikuláša (6. decembra) a Luciu (13. decembra). Ľudia verili, že v tento deň môžu strigy aj uvidieť. Podľa najznámejšej ľúbostnej veštby si na Luciu dievčatá pripravili trinásť lístočkov. Na dvanásť z nich napísali rôzne mužské mená, pričom posledný trinásty zostal prázdny. Lístočky poskrúcali a postupne, počas nasledujúcich dní ich po jednom zničili (pálili). Predposledný lístok spálili na Štedrý deň ráno, a posledný otvorili večer. Meno, ktoré na ňom bolo napísané, malo byť menom budúceho manžela. Ak zostal posledný lístok prázdny, budúci rok sa dievčina ešte vydať nemala.

Vianočné zvyky a tradície na Slovensku

24. decembra- na Štedrý deň, na Slovensku začíname sláviť Vianoce. Na východnom a čiastočne aj na strednom Slovensku sa tento deň nazýva aj “vilija” alebo “vigilija”, odvodený od latinského “vigília”, čo znamená predvečer sviatku. Najväčším sviatkom Vianoc je 1. sviatok vianočný (25. decembra) – deň Kristovho narodenia, i keď história nevie presne určiť, kedy sa naozaj narodil. Na Štedrý deň sa zvykne držať pôst, ktorý končí východom prvej hviezdy. Deťom sa vravelo, že ak vydržia do večere nič nejесť, uvidia zlatú hviezdu alebo zlaté prasiatko. Kým deti chystajú vianočný stromček, gazdinky pečú, varia a chystajú rôzne dobroty na štedrovečerný stôl. Medovníčky či iné koláče majú už napečené niekoľko dní dopredu. Jedlá, ktoré sa podávajú sa líšia podľa zvykov a tradícií v rôznych regiónoch Slovenska. Spravidla však na bohato prestretom štedrovečernom stole nesmie chýbať *chlieb, cesnak, med, oblátky, kapustnica, ryba, zemiakový šalát, opekance (pupáky, bobalky), koláče, ovocie*. Po večeri sa spievajú koledy, rozbaľujú vianočné darčeky, na ktoré sa nielen deti veľmi tešia. Mnoho ľudí sa zúčastňuje polnočnej omše, aby oslávili narodenie Ježiša Krista a zaspievali si najkrajšiu vianočnú pieseň „Tichá noc, svätá noc“. 25. decembra a 26. decembra rodiny často zostávajú spolu, idú do kostola alebo navštevujú svojich príbuzných a priateľov.

Zdroj: Internet

Vianočné zvyky a tradície vo svete

Vianočné sviatky, ako ich poznáme v našich zemepisných šírkach, nesprevádzajú v krajinách, kde sa Vianoce svätia, rovnaké zvyky.

Odišnosti sú nielen v samotnej príprave, ale i v priebehu týchto sviatočných dní. Pozývame vás preto na malú svetobežnú sondu po oslavách Vianoc v rôznych krajinách sveta ...

Taliansko: V krajine na Apeninskom polostrove sa vianočné sviatky oslavujú podobne ako u nás. Jeden z rozdielov je, že Taliani majú vždy živý vianočný stromček, spravidla jedličku. Darčeky sa otvárajú až po polnoci z 24. na 25. decembra. Väčší dôraz ako na večeru 24. decembra sa kladie na obed v prvý sviatok vianočný, pri ktorom sa schádza celá rodina.

Veľká Británia: Vianoce na ostrovoch nie sú prísne rodinné sviatky ako u nás, preto je zvykom, že Briti po tieto dni chodia na rôzne večierky a party. K anglickým Vianociam neodmysliteľne patrí tradičný nákyt - Plum puding, ktorý sa pripravuje s týždenným predstihom. Staré receptúry tvrdia, že čím je nákyt starší, tým je chutnejší. Na sviatočný stôl 25. decembra sa podávajú plnená pečená sliepka, hus, najčastejšie však morka. Darčeky nosí Santa Claus 24. decembra a zostávajú vystavené na čestnom mieste až do Troch kráľov.

Francúzsko: Rodiny vo Francúzsku slávia Štedrý deň spoločne. Večer si deti položia topánky pred krb a čakajú, že im ich Pere Noel naplní darčekom. Jeho spoločník Pere Fouettard by mal zasa zlé deti „oceniť“ výpraskom. O polnoci tradične podávajú reveillon, čo znamená budiček alebo prvé volanie dňa. Reveillon symbolizuje očakávanie narodenia Krista. Toto jedlo pozostáva z ustríc, párkov, vína, opečenej slaniny, pečenej hydiny, šalátov, ovocia a francúzskeho pečiva, najmä bagiet. Svojrázne zvyky majú v rôznych častiach Francúzska. Na juhu jedia bochník chleba rozkrájaný do kríža, z ktorého musia prvú časť venovať chudobnému človeku. V Alsasku býva na stole vyprážaná hus, v Bretónsku pšeničné koláčiky s kyslou smotanou. Burgundčania večerajú morku a gaštany. Na severe Francúzska deti dostávajú darčeky už 6. decembra - na deň svätého Mikuláša.

Španielsko: Pod Pyrenejami je hlavným vianočným pokrmom jahňacina alebo ovčie či kozie mäso, v niektorých oblastiach tradičná morka. Na pobreží dominujú ryby a iné plody mora. Z cukroví prevládajú všetky možné druhy mandľových koláčov. Darčeky sa rozdávať až na Troch kráľov, ktorí prechádzajú ulicami španielskych miest a dedín a rozdávať malé darčeky.

Holandsko: Už v polovičke novembra príde Mikuláš, ktorý sa tu nazýva Sinterklaas. Na bohato vyzdobenej lodi plnej darčekom ho sprevádzajú postavy černoškov - Zwarte Piet. Vrcholom je 5. december, keď si ľudia vymieňajú darčeky.

Grécko: Mnohí Gréci majú namiesto vianočného stromčeka loďku ozdobenú svietiacimi reťazami, ktorú vyložia do okna alebo do záhrady. Darčeky zvyčajne na Vianoce nie sú, namiesto toho si ich deti nájdu pod posteľou v noci z 31. decembra na 1. januára. Darčeky prináša Svätý Bazil.

Mexiko: Vianočné zvyky majú korene v období španielskej kolonizácie. V noci 24. decembra všetci idú na polnočnú svätú omšu. Po nej sa rodiny stretnú pri slávnostnej a bohatej večeri, na ktorú pozývajú aj osamelých ľudí alebo bezdomovcov. Mexičania si na Štedrý deň nedávajú darčeky. Deti ich dostávajú až 6. januára na sviatok Troch kráľov, ktorí prišli Ježiša obdarovať zlatom, kadidlom a myrhou. Postavia si topánky na okennú rímsu, aby im mudrci do nich dali darčeky. V tento deň mexické rodiny pripravujú špeciálny koláč. Je v ňom zapečená malá postavička Ježiša a kto ju objaví, bude 2. februára hrať rodiča malého Ježiška. V tento deň je totiž sviatok Obetovania Pána - Hromnice, keď Mária priniesla osemdňového Ježiša do chrámu, aby bol obrezaný, čiže zasvätený Bohu. Počas vianočných sviatkov majú všetky školy prázdniny a deti sa do nich vracajú až po 6. januári. V posledných rokoch sa aj v Mexiku vianočné tradície amerikanizujú.

USA: Spojené štáty sú zmes rôznych kultúr a národností, preto i vianočné zvyklosti sú rôzne a pomerne komerčné. V noci z 24. na 25. decembra letí nad krajinou Santa Claus na saniach a cez komíny prichádza do domov. Tam vkladá darčeky do „vianočných ponožiek“, čo je zvyk prinesený z Británie. Američania kladú väčší dôraz na oslavu 25. decembra, na tzv. Christmas Day, keď sa zídu pri večeri pripravenej z moriaka. Druhý deň, čo je u nás 2. sviatok vianočný, sa v Amerike neoslavuje. Vianočný stromček však v Amerike zdobia už niekoľko týždňov pred Vianocami.

Egypt: V Egypte adventné obdobie trvá 40 dní pred Vianocami. Egyptskí veriaci sa počas neho postia - nejedia mäso, hydinu ani mliečne výrobky. Na Štedrý večer idú všetci do kostolov v úplne nových šatách. Bohoslužby sa končia o polnoci hlaholom zvonov. Potom idú ľudia domov na slávnostnú večeru, počas ktorej sa podáva fata - jedlo z chleba, ryže, cesnaku a vareného mäsa. Na prvý vianočný sviatok ľudia v Egypte a ďalších častiach Stredného východu navštevujú priateľov a susedov. Na návštevu si prinesú špeciálny chlieb, aby nezaťažovali hostiteľov prípravou občerstvenia.

Austrália: Horúce Vianoce prežívajú Austrálčania. Na Štedrý deň nie sú zvláštnosťou teploty okolo 30 stupňov Celzia. Santa Claus často chodí na pláže, kde sa vozí na surfe alebo na záchranárskej lodi a rozdáva deťom darčeky. Tradičné jedlá sú morka, šunka a bravčovina. Ako dezert sa podáva slivkový puding. Počas zlatej horúčky v Austrálii často dávali do pudingu aj kúsky zlata. Dnes doňho zapekajú nejakú drobnosť - kto ju nájde, bude mať veľa šťastia.

Zdroj: Internet

Vianočné siedmcke predstavenie

Dňa 22.12.2017 sme my, žiaci 7.ročníka, pod vedením pani učiteľky Lančaričovej predviedli inscenáciu typickej anglickej vianočnej poviedky *Vianočná koleda*.

Nácvik prebiehal pomerne náročne, nakoľko sme stratili jedného herca, ktorý prišiel až na deň D - na vystúpenie. S rekvizitami nám pomáhali aj spolužiaci z druhej skupiny. Pri ich výrobe sme zažili veľa zábavy, lebo nie každý deň si môžeme urobiť hrob v škole. Niektoré rekvizity nám poskytla aj pani učiteľka Lančaričová, ktorá dohliadala na celý priebeh nácviku. Scenár bol trochu ťažší. Naučiť sa poviedku v anglickom jazyku sme ale zvládli za dva týždne.

Vystúpenie prebiehalo počas šiestej vyučovacej hodiny v siedmej triede pred celým horným stupňom. Nervozita sa dala krájať nielen u hercov, ale aj u rekvizitárov. Inscenácia prebehla hladko, bez žiadnych komplikácií, nič výnimočné a neočakávané sa neprihodilo. Na záver sme boli radi, že to máme za sebou. Nová skúsenosť a kolektívna práca nás všetkých viac spojila. Bol to príjemný zážitok, ako z pohľadu diváka, tak aj z pohľadu herca. A ako to viem? No predsa z vlastnej skúsenosti, keďže som si v hre zahral. Tá radosť divákov bola obrovská tleskali, výskali a my sme mali z toho veľkú radosť. Preto verím, že sa im naše predstavenie veľmi páčilo.

Týmto by som sa rád poďakoval všetkým spolužiakom, ktorí sa podieľali na predstavení od rekvizitárov až po hercov. Najväčšia vďaka však patrí pani učiteľke Lančaričovej, bez ktorej by sa toto predstavenie neuskutočnilo.

Ďakujem jej za trpezlivosť, ktorú s nami mala a za odvahu, že sa s nami do niečoho takého, pre nás nového, pustila.

Pripravil: Jakub Manca, 7. ročník

Výlet do Bratislavy

V nedeľu 20.12.2017 sme sa spolu s krúžkom Mladý cestovateľ vybrali do Bratislavy na výlet. Ako prvé sme navštívili vianočné trhy, na ktorých bola veľmi príjemná atmosféra, okolie nádherne vyzdobené, všade bolo cítiť vôňu punču a od všadiaľ vyhrávali typické, vianočné piesne. Mohli sme si tam kúpiť veľa vecí. Či už teplé, pletené rukavice, čiapky, alebo rôzne jedlo a pitie ako napríklad trdelníky, cigánska pečienka, lokše, vianočný punč a čaj.

Po vianočných trhoch sme sa vybrali na štadión Ondreja Nepelu. Tam sme sledovali predstavenie na ľade Madagaskar, ktoré bolo pútavé, farebné a veselé. Vystupovali tam rôzne zvieratká ako napríklad lev Alex, žirafa Melman, hrošica Glória. Po predstavení sme šťastne dorazili do Dechtíc.

Som veľmi rada, že naša škola organizuje takéto výlety, pretože vďaka tomuto krúžku chodíme na veľa zaujímavých miest. Výlet sme si všetci užili a tešíme sa na ďalší.

Pripravila: Anita Machovičová 6.ročník

Zvieratká v zime

Niektoré zvieratá sa v zime ukladajú na zimný spánok. Medvede sa celý rok pripravujú na zimný spánok tak, že veľa jedia. Napríklad : ryby, mäso ale aj ovocie.

Okrem medveďov sa na zimný spánok pripravujú aj iné živočíchy. Hady, jašterice, niektoré zajace. Väčšina živočíchov, ale v zime nespí. Napríklad taká líška, jeleň, srnka, diviak, vlk, daniel, laň, ale aj iné divoké zvieratá. Zvieratá si v snehu ťažko hľadajú potravu. Preto niektorí vtáci odlietajú na zimu do teplých krajín, kde prezimujú.

U nelietavých živočíchov to však nie je možné. Musia sa prispôbiť životným podmienkam. Bylinožravce nemôžu jesť trávu pretože je zakrytá snehom. Musia jesť kôru zo stromov, šišky, orechy . Niektorým živočíchom sa mení aj farba srsti. Napríklad líške, ale aj iným dravcom. To kvôli maskovaniu, ktoré potrebujú aby ich korisť nezbadala. Nemení sa im len farba srsti, ale aj vzhľad.

Pripravila: Barbora Hudecová, 6. ročník

Popoludnie s rozprávkami Hansa Christiana Andersena

Rozprávky zohrávajú dôležitú úlohu v živote detí. Knihy, ktoré deti čítajú a postavy, ktoré spoznávajú, sa môžu stať ich priateľmi. Každá rozprávka nesie v sebe skrytý význam, ktoré dieťa môže odhaliť. Rozprávka je nástroj na rozvoj fantázie, kreativity, pomáha deťom vyrovnávať sa s rôznymi pocitmi a názormi.

Hans Christian Andersen

2. 4. 1805 – 4. 8. 1875

Svetoznámy dánsky autor Hans Christian Andersen si bezpochyby zaslúži označenie kráľ rozprávok. Spolu ich napísal až 156. Preslávili ho po celom svete. Úžasný rozprávkar dokonca v roku 1841 navštívil aj Bratislavu. Túto výnimočnú udalosť dnes pripomína socha autora na Hviezdoslavovom námestí v Bratislave. Od roku 1967 v deň Andersenových narodenín sa oslavuje Medzinárodný deň detskej knihy. Cieľ je jasný: dosiahnuť, aby deti knihy a čítanie milovali.

V jedno novembrové popoludnie sa piataci pri šálke voňavého čaju začítali do krásnych rozprávok ako Škaredé káčatko, Cisárove nové šaty, Statočný cínový vojačik, Malá morská víla, či Snehová kráľovná.

Rozprávky, ktoré poznajú deti aj dospelí!

Žiaci spoznávali čítaním príbeh statočného cínového vojačika, priateľstvo Gerdy a Kaya, krutú snehovú kráľovnú, dozvedeli sa, ako zo škaredého káčatka vyrástla krásna labuť, z čoho vlastne boli ušité cisárove nové šaty.

Po prečítaní rozprávok tvorili ilustrácie k rozprávkam, riešili kvíz o Andersenovi.

Pripravila: Mgr. Dagmar Nádaská

Hans Christian Andersen- Slimák a ružový ker

Kríky liesky tvorili plot okolo záhrady. Za ním sa tiahlo pole i lúka s kravami a ovcami. Uprostred záhrady kvitol ružový ker, pod ktorým sedel slimák. V tom slimákovi bolo niečo neobyčajné, totiž on sám. „Počkejte, len nech príde môj čas!“ vravel. „Vykonám čosi viacej, ako by som len zakvitol ružami ako ker, rodil lieskovce ako lieska a dával mlieko ako kravy a ovce.“ „Nesmierne veľa očakávam od vás,“ odpovedal ružový ker. „Dovoľte mi otázku, kedy to bude?“ „Ja si dožičím času,“ povedal slimák. „Vy máte veľmi naponáhlo! To nedáva radosťné vzrušenie z očakávania.“

O rok ležal slimák približne na tom istom mieste. Ležal v slnečných lúčoch, pod ružovým krom, z ktorého vyrážali púpätá a rozvíjali sa ruže, vždy nové a svieže. Slimák vyliezol napoly z domčeka, vytrčal tykadlá a zasa ich sťahoval. „Všetko vyzerá tak ako vlni. Nič nepokročilo: ružový ker má stále iba ruže, ďalej sa nedostal!“

Minulo sa leto a prišla jeseň, ružový ker stále kvitol a pučal, pokým neprišiel sneh a škaredé vlhké počasie. Ružový ker sa sklonil k zemi, slimák zaliezol do zeme.

Znovu sa začal nový rok a zase sa ukázali ruže, a slimák tiež vyliezol.

„Teraz je už z vás staré ohreblo,“ povedal slimák kru. „Mali by ste mysliet' na odchod z tohoto sveta. Dali ste mu všetko, čo ste mali. Či to voľačo znamená, neviem. Nemal som čas nad tým uvažovať. Je však jasné, že ste neurobili ani najmenej pre svoj duševný, vývoj, inak by ste to boli ďalej dotiahli. Vedeli by ste za to zodpovedať? Čoskoro z vás bude len suchý prút! Rozumiete mi, čo vravím?“ „Ľakáte ma,“ povedal ružový ker. „Nad tým som nikdy nerozmýšľal. „Pravdaže, myšlienkami ste sa nikdy priveľa nezaoberali! Či ste si vôbec niekedy odpovedali na otázku, prečo kvitnete a ako sa to deje? Prečo je to tak, a nie inak?“

„Nie!“ povedal ružový ker. „Kvitol som v radosti, lebo inak som nemohol. Slnko bolo teplé a vzduch svieži, pil som jasnú rosu a sýty dážď. Dýchal som, žil som! Zo zeme do mňa vchádzala sila, aj zhora som dostával silu. Cítil som šťastie, vždy nové a nesmierne, preto som vždy musel kvitnúť. To bol môj život, nemohol som inak žiť!“ „Žili ste pohodlne,“ povedal slimák. „Isteže! Dostal som všetko!“ prisvedčil ružový ker. „Ale vy ste dosiahli ešte viac. Ste jednou z mysliacich, hlbavých pováh, vysoko nadaný, a ohúrite raz svet.“ „To mi ani na um nepríde,“ povedal slimák. „Svet sa ma netýka! Čo ma je do sveta? Vlastná osobnosť ma plno zaujíma.“ „Ale nemali by sme všetci na svete dávať to najlepšie iným? Splodiť všetko, čo môžeme?“ pýtal sa ružový ker. „Nuž, ja som dával iba ruže -ale vy? Vy, ktorý ste dostali tak veľa, čo ste dali svetu? Čo mu dáte?“ „Čo som mu dal? Čo mu dám? Kašlem na svet! Nestojí za nič! Svet sa ma netýka. Dávajte ruže, viacej nemôžete! Lieska nech dáva lieskovce! Kravy a ovce nech dávajú mlieko! Všetci majú svojich obdivovateľov a ja mám seba! Vojdem do seba a tam zostanem. Svet sa ma netýka.“ Potom slimák zaliezol do svojho domčeka a zalepil ho. „Ach, aký žiaľ!“ povedal ružový ker. „Pri najlepšej vôli nemôžem vliezť do seba, stále musím pučať a kvitnúť.“

Listy mi opadávajú a lietajú vo vetre! Ale predsa som jednu zo svojich ruží videl v spevníku gazdinej, inú zasa si mladé krásne dievča zastoklo za ňadrá. A jednu pobozkali detské ústa v spokojnej radosti. Tak mi to dobre padlo, bola to naozajstná vďačnosť. To je moja spomienka, môj život.“

Ružový ker rozkvital v nevinnosti, a slimák hlivel vo svojom domčeku, svet sa ho netýkal.

Roky sa míňali.

Slimák sa obrátil v prach, i ružový ker sa obrátil v prach. A v prach sa obrátila i ruža, uložená na pamiatku v spevníku. - V záhrade naďalej kvitli nové ružové kry a rástli nové slimáky; zaliezali do svojich domčekov a kašľali na svet - svet sa ich netýkal.

VYPRACUJ!

1. Ponúkam Ti niekoľko múdrych myšlienok o Andersenových rozprávkach. Vyfarbi srdiečko pri myšlienkach, ktoré sa vzťahujú k rozprávke Slimák a ružový ker.

V Andersenových rozprávkach ožívajú neživé veci.

Hrdinovia sú nepochopení a nemilovaní, akoby na okraji spoločnosti.

Rozprávka je určená skôr pre dospelých.

Je tu málo zázračného.

Autor hodnotí život a vystihuje jeho zmysel.

Víťazí dobro nad zlom ako v klasických ľudových rozprávkach.

Autor ukazuje krásu i zápor života.

Myšlienka : Ak sa nemôžeme o svoje šťastie podeliť s druhými, je to iba polovičné šťastie.

2. Vypíš z rozprávky vety, ktoré vypovedajú o slimákovom sebeckve a o obeťavosti ružového krika.

Ku každej myšlienke, ktorú vyslovil slimák, napíš vlastnosť, ktorú prejavil :

- „Vykonám čosi viacej, ako by som len zakvitol ružami ako ker...“ -
- „Svet sa ma netýka. Vlastná osobnosť ma plno zaujíma.“ -
- „Kašľem na svet, nestojí za nič.“ -

3. Aký je zmysel života slimáka ?

Pripravila: Mgr. Dagmar Nádaská

Zaujímavosti zo sveta zvierat

Znečistená rieka v Indii zafarbila srst' psov namodro

V poslednej dobe sa v okolí Navi Mumbai v Indii objavili zafarbené psy. Znečistená rieka Kasadi zmenila ich srst' namodro. Je veľmi pravdepodobné, že sa od chemikálií vo vode kontaminovali ryby, obožžiteľníky, plazy aj vtáky žijúce v blízkosti postihnutého miesta.

Po tom, čo si miestni obyvatelia všimli netradičný úkaz, podali sťažnosť príslušným orgánom. Ochránári zvierat zdesení zafarbenými zvieratami, vyzvali hygienikov, aby skontrolovali stav vody. Podľa portálu Hindustan Times bola koncentrácia látok, ktoré poškodzujú vegetáciu a vodný život 13-krát vyššia, ako je norma. Podľa všetkého za to môže priemyselný odpad z blízkej elektrárne a fabriek.

Vypúšťanie farbiva do akéhokoľvek vodného útvaru je podľa člena kontroly znečisťovania v Maharastre, Anila Mohekara nezákonné. Ochránárka zvierat Arati Chauhanová sa spolu s ďalšími spolupracovníkmi posnažia problém vyriešiť a zabrániť tomu, aby sa opakoval. Psy podľa všetkého z chemikálií veľmi trpia a znečistená rieka môže mať dopad na zdravie miestnych obyvateľov.

Pripravil: Markus Hrach, 7. ročník

Zaujímavosti zo sveta technológií

Xiaomi je v Číne populárnejší ako Apple

Čína je jedným z najväčších telekomunikačných trhov na svete a preto nie je divu, že o ňu javí záujem ne jeden výrobca smartfónov. Veď si zoberte do úvahy, že najväčší mobilný operátor v Číne a zároveň aj na svete, ChinaMobile, má viac ako 700 miliónov zákazníkov. Je to trh s veľkým potenciálom, ktorý sa snaží využiť aj americká spoločnosť Apple. Jej iPhone'y však v Číne nezaznamenali až tak veľký úspech. Dôvodom je najmä vyššia cena, ktorá nemôže zariadeniam čínskych výrobcov konkurovať. Presvedčili sme sa o tom aj v prípade mladej spoločnosti Xiaomi, ktorá na trhu pôsobí len dva roky. Za takto krátky čas sa jej doma podarilo predbehnúť aj Apple. Otázne je, či sa situácia nezmení po uvedení lacnej verzie iPhone 5, ktorá určite zamieri aj na čínsky trh.

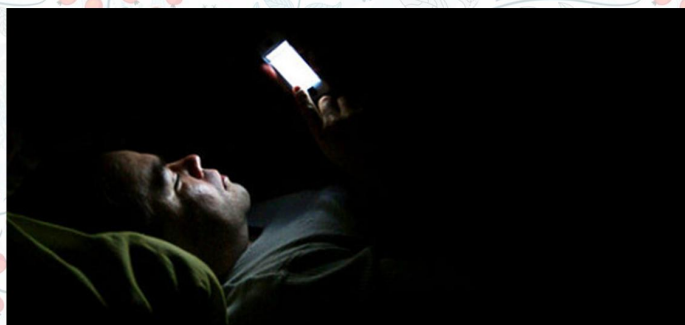

Pripravil: Dávid Prvý, 6. ročník

Zaujímavosti zo sveta technológií

Ako smartfóny a tablety ovplyvňujú váš spánok

Problémy so spánkom má v súčasnosti takmer každý druhý človek. Existuje veľké množstvo rôznych spánkových porúch, ktorých príčinou môže byť niekoľko faktorov. Jedným z nich dokonca aj váš smartfón alebo tablet.

Podľa Rensselaer Polytechnic Institute v New Yorku, spôsobuje dlhodobé vystavenie osvetleniu generovanému tabletom, smartfónom alebo iným displejom, zníženie úrovne melatonínu až o 23%. Melatonín je látka prirodzene sa vyskytujúca v ľudskom tele, ktorá pomáha človeku zaspáť. V štúdiu sa na vzorke 20 dobrovoľníkov vo veku 20 rokov skúmalo, ako ovplyvňuje spánkové návyky tablet alebo smartfón položený v blízkosti postele. Výskum ukázal, že displej, ktorý generuje svetlo silnejšie ako 30 luxov už môže ovplyvniť hladinu melatonínu v krvi. Ak zostane úroveň podsvietenia pod touto hodnotou, tak by malo byť všetko v poriadku. Nezisková skupina lekárskej praxe a výskumu Mayo Clinic, merala úroveň dopadajúceho svetla z displeja iPhone 4. Pri nastavenej maximálnej intenzite podsvietenia, bola úroveň dopadajúceho svetla vo vzdialenosti približne 36 cm na hranici 30 luxov. Pri znížení jasnosti displej negeneroval škodlivú intenzitu svetla ani po úplnom priblížení k tvári.

Čo z toho vyplýva? Večer smartfón používajte len so zníženou úrovňou podsvietenia a osobne by sme odporúčali tiež vypnúť zvonenia alebo telefón či tablet prepnúť do režimu v lietadle.

Pripravil: Dávid Prvý, 6. ročník

Sociálne siete

YouTube:

V súčasnosti ide o najväčší svetový systém na zdieľanie filmových súborov na internete. Každý sa môže zadarmo zaregistrovať a zdieľať svoje videá s ostatnými používateľmi. YouTube stojí za zrodom mnohých internetových hviezd – používateľov, ktorých video videlo obrovské množstvo ľudí (často stovky miliónov). Najväčším problémom pre YouTube je fakt, že mnohí používatelia nahrávajú obsah, ktorý porušuje autorské práva (hudobné klipy a pod.)

Instagram:

Instagram je voľne dostupná aplikácia pre platformu iOS (Apple), Android a Windows Phone, ktorá svojim používateľom umožňuje zdieľanie fotografií, pre Windows Phone je zatiaľ iba Beta verzia. Na to je určený rad filtrov, ktorý možno na vybranú fotografiu aplikovať. Takisto formát fotografie je odlišný a ako odkaz na fotoaparáty značky Kodak a Polaroid sú výsledné obrázky v štvorcovom formáte, kým kamery vybavené systémom iOS používajú pomer strán 3:2. Aplikácia sa nesnaží konkurovať iným sociálnym službám, ale naopak umožňuje jednoduchšie zdieľanie fotografií na ďalších sociálnych sieťach ako je Facebook, Twitter, Flickr, prípadne na publikačných službách Posterous a Tumblr.

V dnešnej dobe slúži Facebook najmä na komunikáciu, nadväzovanie priateľstiev a zdieľanie fotografií a videí. V polovici roku 2006 mal už 7 miliónov členov. Lákavý bol pre rôzne veľké spoločnosti ako Microsoft, Yahoo! alebo Viacom. Yahoo! dokonca za Facebook ponúklo 1 miliardu dolárov. K 30. septembru 2014 mal Facebook 1,35 miliardy aktívnych používateľov.

Pripravil: Adam Lukačovič, 6. ročník

Zimné olympijské hry 2018

Ešte stále máme v pamäti posledné olympijské hry v Soči 2014 a už onedlho sa chystá otvorenie nových olympijských hier. Tento rok sa uskutočnia v Pyeongchangu v južnej Kórei. Ich začiatok je naplánovaný na 9.2.2018.

Zúčastniť sa na olympijských hrách je snom každého športovca. Aj tento rok sa môžeme tešiť na známe mená ako sú: Petra Vlhová, Veronika Velez-Zuzulová, Anastázia Kuzmina či zahraniční reprezentanti Michaela Shiffrinová, Alexander Ovečkin.

Súťažiť sa bude v rôznych disciplínach ako sú: biatlon, lyžovanie, krasokorčuľovanie, rýchlokorčuľovanie, skoky na lyžiach, sánky a boby a veľa ďalších. Najviac atraktívne pre fanúšikoch Slovenska budú hokejové zápasy. Náš hokejový tím tvoria:

- brankári: Ján Laco, Branislav Konrád, Patrik Rybár
- obrancovia: Ivan Baranka, Michal Čajkovský, Dominik Graňák, Marek Ďaloga, Tomáš Starosta, Juraj Valach, Peter Čerešňák, Juraj Mikuš
- útočníci: Marek Viedenský, Pavol Skalický, Tomáš Hrnka, Libor Hudáček, Radoslav Tybor

Všetkým slovenských reprezentantom prajeme veľa šťastia!

Pripravila: Petra Hlavatovičová, 6. ročník

Rozhovor s prváčikmi a s tými, ktorí sú už „veľkí“

Oslovila som bývalé žiačky našej školy s otázkou, či by so mnou urobili krátky rozhovor. Dievčatá s potešením súhlasili a tak som sa vrhla do práce a položila im zopár otázok.

1. Akú školu teraz navštevuješ?
2. Ako si si zvykla na nové prostredie, na nové predmety, na nových učiteľov?
3. Načo si spomenieš keď sa povedia slová „základná škola“ ?
4. Plánuješ navštíviť základnú školu? Prísť pozrieť bývalých učiteľov, kamarátov ?
5. Je ti lepšie na strednej/vysokej alebo na základnej škole ?

1. Obchodnú akadémiu v Trnave.

Natália Vrbovská

2. Na nové prostredie nebolo náročné si zvyknúť. Predmety boli viac-menej podobné tým čo sme mali na základnej škole, no nevedela som, čo mám očakávať od nových učiteľov. Nepoznala som hlavne ich spôsob učenia.

3. Na spolužakov, super zážitky a samozrejme aj pani učiteľky bez ktorých by sme neboli tam, kde sme.

4. Určite áno.

5. Ako kedy, niekedy si zaspomínam a hovorím si ako mi na základnej škole bolo dobre.

Magdaléna Janotková

1. Navštevujem Obchodnú akadémiu v Trnave.

2. Zo začiatku to bol pre mňa šok, všetko bolo pre mňa nové, noví spolužiaci, noví učitelia, ale nakoniec som si zvykla a som veľmi spokojná.

3. Kvalitný spánok (smiech)

4. Určite niekedy prídem pozrieť, ale teraz sa mi zdá ešte skoro, keďže som len jeden rok na strednej škole.

5. Lepšie mi je na strednej škole. Sme super kolektív.

1. Univerzitu Konštantína filozofa v Nitre.

2. Prvý týždeň bol pre mňa dosť hektický zvyknúť si na celý systém školy a učiteľov.

3. Hlavne na kamarátov, ešte taký bezstarostný život a dobré základy vzdelania do budúcnosti a učiteľov.

4. Plánovala som ešte uvidím, ale chcela by som sa tam ísť znovu pozrieť.

5. No keď mám pravdu povedať, tak mi bolo dobre na základnej i na strednej škole. Teraz momentálne navštevujem vysokú školu. Tu pociťujem veľkú zmenu, pretože v prvom rade som si musela zvykať na odlúčenie od rodiny, keďže bývam na internáte.

Natália Horváthová

Zopár otázok som položila aj našim prvákom...

1. Páči sa ti v škole ?
2. Čo všetko si sa už naučil?
3. Ktorý školský predmet ťa baví najviac a ktorý naopak najmenej?
4. S kým sedíš v lavici a s kým by si chcel sedieť?
5. Čo by si chcel robiť keď budeš veľký? Prečo ?

1. V škole sa mi páči.

Sofia Krivošíková

2. Naučila som sa čítať, písať a počítať.

3. Mňa baví najviac matematika a najmenej slovenčina a čítanie.

4. Teraz sedím so Simonkom a chcela by som sedieť s Emkou.

5. Učiteľka. Lebo sa rada učím.

1. Áno.

2. Všetličo.

3. Najviac matematika najmenej prvovka.

Adam Kunka

4. Sedím s Maťom a chcem sedieť so Simonkom.

5. Chcem byť futbalista, hokejista a basketbalista pretože ma to baví.

1. Aj áno aj nie.

Simon Uher

2. Veľa vecí.

3. Najviac ma baví telesná a najmenej slovenčina.

4. So Sofinkou a chcem s Adamkom.

5. Futbalista. Neviem vysvetliť, že prečo.

Sofia

Simonko

Adamko

Toto boli rozhovory s prváčikmi a so žiakmi, ktorí už neštudujú na našej škole.

Pripravila: Aneta Uhrová, 6. ročník

Tipy a triky pre dievčatá

Každé dievča chce byť pekné. Preto sa snaží skrásľovať. Dnes vám ukážem 5 tipov a trikov, ktoré vám pomôžu byť krajšou:

1. Keď máš suché, šupinaté pery je dobrý takzvaný peeling. Dá sa jednoducho vyrobiť tak, že zmiešaš med, cukor a nejakú potravinu, ktorá je vhodná na tvoje pery. Najlepšia je káva, kakao alebo citrón, ale s ním opatrne keď máte citlivé pery. Tento peeling je vhodný aj na tvár.

2. Na to, aby si vyzerala dobre musíš sa aj moderne a pekne obliekať. Veľmi dôležitá je farba tvojho oblečenia. Tento rok sa nosí ultrafialová. Nosí sa prevažne na perách, ale aj na kabátoch a rifliach.

3. Aby si mala pekné aj nechty, ale máš ich krátke tak použi olivový olej, do ktorého si namoč ruky na 10-30 minút. Narastú ti rýchlo a budú zdravé.

4. Veľa pozornosti berú vlasy. Keď ich chceš mať krajšie daj si na ne túto masku. Môžeš si ju vyrobiť z jednej čajovej lyžičky medu, trošky olivového alebo kokosového oleja, polievkovej lyžice masla, jedného žĺtka a keby bola maska príliš hustá, daj do nej veľmi málo mlieka. Daj si ju na vlasy. Nechaj ju pôsobiť 1-3 hodiny. Maska vlasy vyrovná a aj po nej budú krásne lesklé.

5. Keď chceš byť pekná, základom je tvár a postava. Každé ráno vypij zhruba 2 dcl vody s polkou odšťavneného citrónu. Pomôže to zrýchliť trávenie, čo znamená, že vďaka tomu môžeš schudnúť a vyčistí ti to tvoju pleť, čím sa zredukuje tvorba vyrážok.

Dúfam, že tieto typy ti uľahčia život a budeš vďaka nim krajšia. Ale hlavne nezabúdaj na to, že krásny je každý a dokonca aj ty!

Pripravila: Anita Machovičová 6.ročník

Čaro Vianoc ...

Z pera našich spisovateľov

ČARO VIANOČ

Na okienko nám už klope biely december,
preto do rúk rýchlo sánky ber.
V našej obývačke sa už stromček ligoce,
to značí, že tu sú už Vianoce.

Deň pred Vianocami naše prania na okno dáme,
a na Štedrý večer darčeky pod nádherným
stromčekom máme.

Naša mamka má pri pečení moc čarovnú,
v kuchyni vždy vykúzli medovníkovú vôňu
výbornú.

S ockom potom vianočné oblátky pečieme,
a neskôr sa ich do sýtosti najeme.
Perinbabu, Popolušku a Mrázika si pozrieme,
a potom hurá do mäkkej postele.

Čaro Vianoc-moja rodina,
s ňou mi pripadá kúzelná každá hodina.
Pod vianočným stromčekom sa spolu radujeme,
šťastné a veselé si medzi sebou prajeme.

Želám všetkým ľuďom na svete veľa pokoja,
nech pri nich blízky stále stoja.
Navzájom si prajeme veľa radosti a šťastia,
nech medzi nami porozumenie a láska rastie.

LENKA VAJSOVÁ, 6. ročník

VIANOCE

Keď blížia sa zase Vianoce,
svetlá nám ožiaria ulice.

Deti sa v čakani radujú,
dospeli v starostiach chystajú.

Juj, nedá sa to už vydržať,
kedy príde čas darčeky otvárať.

Prekvapenie od Ježiška rozbalíme,
z rúk ich tak ľahko nepustíme.

S novými sánkami bude sa sánkovať,
s lyžami zjazdovku križovať.

Na Štefana pôjdeme po ulici,
malí i veľkí koledníci.

Nech príde čím skôr čas sviatočný,
šťastný, pokojný, vianočný ...

DOMINIK MATUŠKOVIČ, 5. ročník

NA VIANOCE!

Prichádzajú Vianoce,
stromček sa ligoce,
vianočná hviezda svieti,
tešia sa rodičia i deti.

Vianoce sú, keď je rodina spolu,
keď si sadneme k štedrému stolu,
keď cítime lásku v srdci,
šťastie a pokoj vo svojej duši.

Tešíme sa na malé Jezuliatko,
ktoré ku nám príde zakrátko.
Zvonček zvoní, veselo hlási,
že Ježiško je medzi nami.

Ponáhľame sa k stromčeku,
pozrieť tohtoročnú nádielku.
Kto poslúchal, a bol dobrý,
dostane samé veľké dary.

Koledy pri klavíri spievame,
veľa zábavy pri tom zažijeme.
Ježiško zostane navždy s nami,
aby sme sa necítili sami.

Sniežik a vločky sprevádzajú nás,
v tento vianočný čas.

Na polnočnú omšu sa ponáhľame,
nech priomnosť Ježiša si vychutnáme.

KATARÍNA KRAJČOVIČOVÁ, 4. ročník

VIANOCE

Nemusíte mať z toho šok,
Vianoce sú každý rok.

Na Vianoce máme mech,
vonku padá biely sneh.

Výzdobíme stromček,
a potom aj domček.

Je to čas sviatočný,
všetci sme radostní.

Keď zazvoní zvonček,
bežíme pod stromček.

Pod stromčekom každý nájde darček,
až ho radosť zájde.

V túto chvíľu vianočnú,
kráčame na polnočnú.

Štyri adventné nedele ubehli ako voda,
všetci sme veselí, Ježiško na nás volá.

VERONIKA VAJSOVÁ, 4. ročník

ZABÁVAJ SA!

Janko píše Ježiškovi. „Ježiško, keď mi donesieš motorku, budem celý týždeň dobrý.“ Janko sa zamyslí a povie si, že nevydrží byť dobrý celý týždeň, roztrhá list a píše nový. „Milý Ježiško, keď mi donesieš motorku, budem celý deň dobrý.“ Zase sa zamyslí, roztrhá list. Janko sa pozrie na obraz Panny Márie a zamkne ho do skrine a píše nový list. „Milý Ježiško zajal som tvoju matku, výkupné je motorka!“

Viete, aké je smutné pokračovanie pesničky Rolničky?

- Detičky, detičky, kde je Mikuláš?
- Zadrhol sa lyžičkou, keď jedol guláš.

Janko sa na Vianoce pýta otca:
- Oco, vieš, ktorý vlak najviac mešká? No predsa ten, čo si mi sľúbil minulé Vianoce.

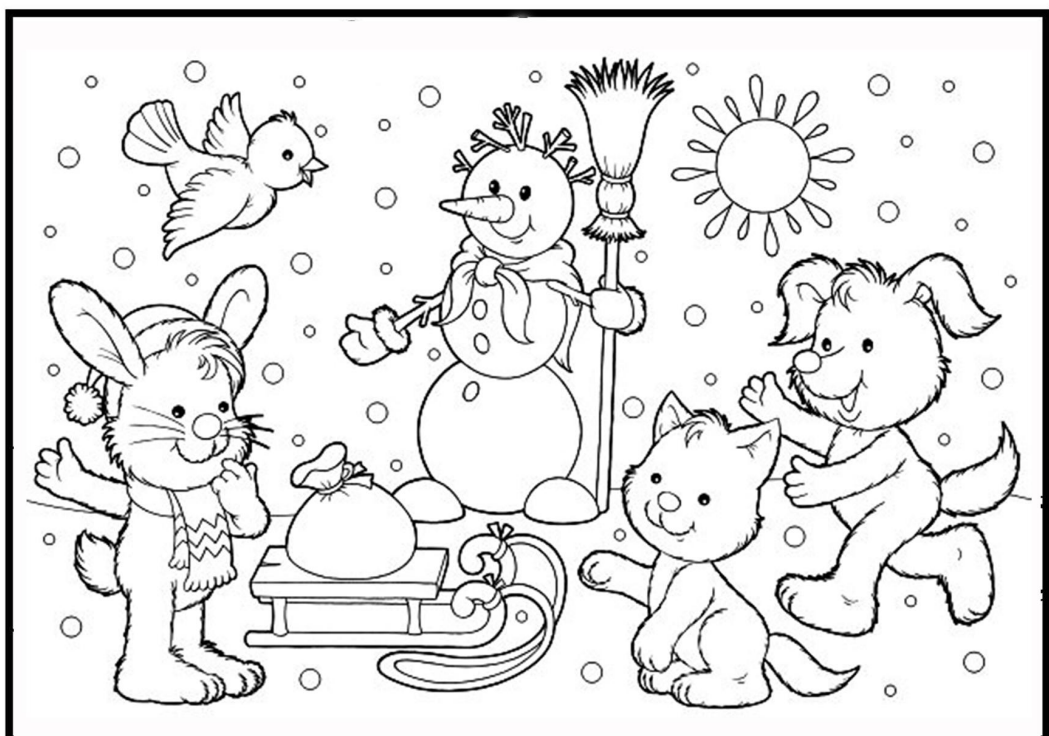
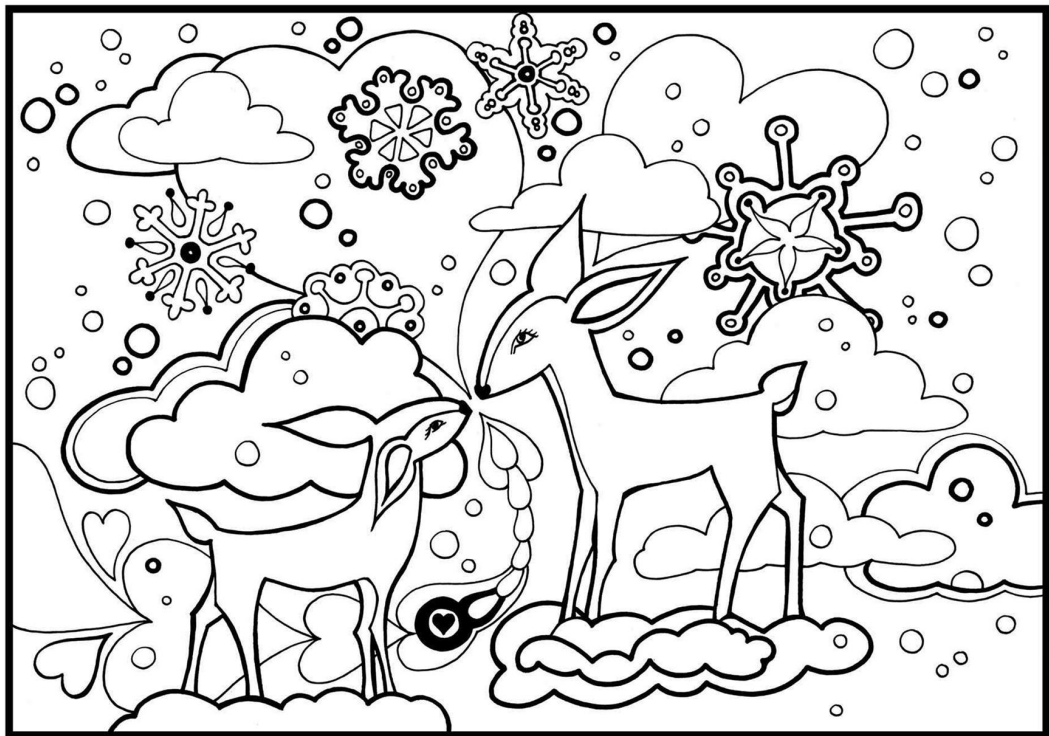
Santa Claus hovorí vo svojej dielni škriatkovi: „Koľko máme hračiek?“
„Žiadne!“ - „A počítal si ich vôbec“ - „Áno, dva krát.“

Škótska rodinka pri vianočnom stromčeku: „Tak detičky, ak ste už darčeky videli, tak ich zabaľte, aby ste ich mali aj budúce Vianoce k dispozícii.“

Policajt sa rozhodne, že si uloví vianočného kapra. Zobral náradie a začal sekať dieru do ľadu. Odrazu príde za ním jeden pán a kričí: „Okamžite prestaňte sekať do toho ľadu!“ „Akým právom mi to zakazujete!?“ „Právom správcu zimného štadióna!“

Omalovánka pre najmenších

TVORIVÉ OKIENKO

ketlovaný náramok

1. Najskôr si pripevníme jednu časť zapínania na retiazku pomocou spojovacieho krúžku. Spojovací krúžok si otvoríme pomocou klieští na ketlovanie a prevlečieme cez otvor zapínania (viď. obrázok). Následne cez krúžok prevlečieme retiazku a krúžok pomocou klieští uzatvoríme. Retiazka je tak pripravená na ketlovanie. Dĺžku zatiaľ riešiť nemusíme, ale počas ketlovania je ju môžeme primeriavať na ruku.

2. Začíname ketlovať. Cez prvý korálik si prevlečieme ketlovací nit. Následne si ho môžeme skrátiť pomocou štikacích klieští. Nepotrebujeme až taký dlhý nit, pretože by nám vznikli veľmi veľké ketlovacie očka.

3. Keď si nit skratíme podľa požadovanej veľkosti, pomocou ketlovacích klieští vytvoríme ketlovacie očko.

4. Keď je očko pripravené, napojíme ho na retiazku a pomocou kliešťami zatlačíme, aby sa nám očko uzavrelo.

5. Rovnakým spôsobom pripájame ostatné koráliky, prípadne kovové komponenty. Keď máme náramok hotový, pripevníme zapínanie rovnako ako je to vysvetlené v bode č.1.

Termíny prázdnin Trnavský kraj 2017/2018

Prázdniny	Posledný deň vyučovania pred začiatkom prázdnin	Termín prázdnin	Začiatok vyučovania po prázdninách
jesenné	27. október 2017 (piatok)	30. október – 31. október 2017	2. november 2017 (štvrtok)
vianočné	22. december 2017 (piatok)	23. december 2017 – 5. január 2018	8. január 2018 (pondelok)
polročné	1. február 2018 (štvrtok)	2. február 2018 (piatok)	5. február 2018 (pondelok)
jarné	2. marec 2018 (piatok)	5. marec – 9. marec 2018	12. marec 2018 (pondelok)
veľkonočné	28. marec 2018 (streda)	29. marec – 3. apríl 2018	4. apríl 2018 (streda)
letné	29. jún 2018 (piatok)	2. júl – 31. august 2018	3. september 2018 (pondelok)

Základná škola s materskou školou Dechtice 514

školský časopis

periodicita: 2 krát ročne

Číslo: prvé

Vydanie: prvé

Školský rok: 2017/2018

Grafická úprava: Mgr. Jana Gumanová

Jazyková korektúra: Mgr. Jana Gumanová

Prispievatelia : PhDr. Svetlana Zacharová, Mgr. Dagmar Nádaská, Mgr. Jana Gumanová, Anetka Uhrová, Dávid Prvý, Lenka Vajsová, Anitka Machovičová, Adam Lukačovič, Petka Hlavatovičová, Barborka Hudecová, Jakub Manca, Markus Hrachó, Katarína Krajčovičová, Dominik Matuškovič, Veronika Vajsová